

27.12.2023

Förslag om mertidsarbete för radiologer 2024

För tillfället arbetar det sammanlagt 16 specialister och specialiserande läkare i radiologi på den radiologiska enheten. Åtta radiologer arbetar på deltid och åtta på heltid. De specialiserande läkarna arbetar i 80 % och 100 %. Resultatenheten för radiologi har sammanlagt 17 radiologtjänster och en tjänst för en specialiserande läkare.

För tillfället utför man ca 100 000 undersökningar/år. Undersökningarnas antal på enheten har ökat på grund av många olika orsaker. Den största orsaken är att nya röntgenenheter på hälsocentraler (Närpes , Vasa stad , Korsholm , Oravais) anslutits till enheten och att antalet remisser ökat i och med de ändrade remissindikationerna. Hälso- och sjukvårdens praxis som hänför sig till snabb diagnostik, vård och utskrivning ökar ständigt behovet av bilddiagnostik av jourkaraktär. Utöver medicinska orsaker finns det alltså även logistiska orsaker. I synnerhet datortomografiundersökningarna och magnetundersökningarna har ökat.

Till och med den 27 december 2023 har utlåtanden köpts enligt följande: distansutlåtanden och köpta röntgentjänster för 374 000 euro och konsultarvoden för 319 000 euro. Dessutom har man köpt utlåtanden av tjänsteläkare i form av mertidsarbete för 97 000 euro. Totalt har man köpt arbete som radiologer utfört utom sitt tjänstearbete för **790 000 euro** (år 2021 **1 759 000 euro** och år 2022 **1 394 770 euro**).

Målet är att man alltjämt ska kunna minska antalet köpta utlåtanden år 2024 så att summan för dessa köptjänster ska minska med ca 200 000 euro i jämförelse med år 2023.

Dröjsmålen i utlåtanden varierar mellan 0 dygn till 30 dygn. Utlåtanden om icke-brådskande undersökningar köps med stöd av konkurrensutsatta avtal ifall dikteringsdröjsmålet hotar att överskrida 2 veckor. De egna radiologernas kapacitet att avge utlåtanden varierar beroende på semestrar, deltidsanställningar och övriga frånvaron.

Dröjsmålen gällande de utlåtanden som köps om magnet- och datortomografiundersökningar uppgår till 7 dygn. En del av undersökningarna är dock jourmässiga eller brådskande och kräver arbetsinsatser av tjänsteläkarna utanför tjänstetid. Den jourhavande radiologen hinner inte själv diktera allt jourmässigt eller brådskande undersökningsmaterial. Med tanke på kvaliteten på dikteringarna är det ändå säkrast om de undersökningar som kräver specialkunnande tolkas av egna tjänsteläkare. I fråga om köptjänsterna kan man inte separat välja utlåtanden för en s.k. subspecialitet. Ett sådant alternativ har inte valts i konkurrensutsättningen av kostnadsskäl. Den som tillhandahåller köptjänsten ger inte utlåtanden på en del av undersökningarna till följd av brist på kompetens eller annan orsak.

Antalet undersökningar kommer sannolikt att fortsätta öka, vilket betyder att de nuvarande tjänsteläkarnas arbetsinsats inte kommer att räcka till att ge utlåtanden om alla undersökningar. Enligt min bedömning skulle det åtminstone behövas **arbetsinsatser på heltid av 22 radiologer** för att de inom ramen för tjänstearbetet skulle kunna ge utlåtanden om de radiologiska undersökningar som Österbottens välfärdsområde producerar (till tjänstearbete räknas även jourarbete).

Allmänt sett har man konstaterat att det kvalitativt är bäst och effektivast om utlåtandena om undersökningarna avges av egna tjänsteläkare. På så sätt löper arbetet smidigast och antalet kvalitetsavvikelser blir lägst. Det är också lättast och snabbast att åtgärda kvalitetsavvikelser i utlåtanden som gjorts av egna radiologer.

Jag föreslår att den radiologiska enheten år 2024 ska kunna använda 90 000 euro på dikteringen av undersökningsutlåtanden som utförs medelst mertidsarbete enligt en undersökningsspecifik prislista. Endast specialister i radiologi i heltidsarbete kan avge utlåtanden om undersökningar medelst mertidsarbete som utförs utanför den normala arbetstiden.

Reijo Autio

Ledande läkare

Resultatområdet för diagnostik och stödtjänster

Ansvarsperson

Radiologiska resultatenheten